

Barem ONM - faza locală (clasa a IX-a)

Subiectul I

- a) Dați exemplu de un număr $x \in \mathbb{R}$ care să verifice: $\{x\} + \{2x\} > [x] + 1$,
unde $\{x\}$ = partea fracționară a lui x , iar $[x]$ = partea întreagă a lui x .
- b) Oricare ar fi numărul $y \in \mathbb{R}$ arătați că: $[2y] + [2y + \frac{1}{3}] + [2y + \frac{2}{3}] = [3y] + [3y + \frac{1}{2}]$.
- c) Să se arate că $(a + b + c) \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 3 \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right)$ pentru orice $a, b, c \in (0, \infty)$.

Soluție și barem :

a) Luăm $x = 0,4 \Rightarrow 2x = 0,8$ **(1p)**. Verificarea conduce la $0,4 + 0,8 > 1$, adev.**(1p)**

b) Folosim identitatea lui Hermite: $[a] + \left[a + \frac{1}{3} \right] + \left[a + \frac{2}{3} \right] = [3a]$ și, luând $a = 2y$, avem

$$[2y] + [2y + \frac{1}{3}] + [2y + \frac{2}{3}] = [3 \cdot 2y] = [6y] \text{ (1p).}$$

Folosim identitatea lui Hermite: $[a] + [a + \frac{1}{2}] = [2a]$ și, luând $a = 3y$, avem

$$[3y] + [3y + \frac{1}{2}] = [2 \cdot 3y] = [6y] \text{ (1p).}$$

$$\text{c). } \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right)^2 \leq 3 \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 3 \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) (a + b + c) \geq (a + b + c) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \geq 9 \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right). \text{ (2,5p)}$$

$$\text{De aici avem } (a + b + c) \left(\frac{1}{a^2} + \frac{1}{b^2} + \frac{1}{c^2} \right) \geq 3 \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) \text{ (0,5p)}$$

Subiectul al II-lea

Determinați numerele reale x pentru care $2\{x\}^2 < \{x\}$, cu proprietatea că cel mai apropiat întreg de x este $3x - [x] - 6\{x\} - 1$. S-a notat $\{a\}$ și $[a]$ partea fracționară, respectiv partea întreagă a numărului real a .

Soluție și barem :

Cum $\{x\} \in (0,1)$ pentru orice număr real diferit de un număr întreg, din $2\{x\}^2 < \{x\}$ obținem

$$\{x\} \in \left(0, \frac{1}{2} \right) \text{ (2p). } 3x - [x] - 6\{x\} - 1 = 2[x] - 3\{x\} - 1 \in \mathbb{Z} \Rightarrow 3\{x\} \in \mathbb{Z} \Rightarrow \{x\} = \frac{1}{3} \text{ (2p)}$$

Cel mai apropiat întreg de x este partea sa întreagă, deci $2[x] - 3\{x\} - 1 = [x] \Rightarrow [x] = 2$

$$\text{Așadar } x = \frac{7}{3} \text{ (3p)}$$

Subiectul al III-lea

Coardele $[AB]$ și $[CD]$ ale cercului de centru O sunt perpendiculare și se intersectează în Q . Să se demonstreze că: $\overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} + \overrightarrow{QC} + \overrightarrow{QD} = 2\overrightarrow{QO}$.

Soluție și barem :

Construim $d_1 \parallel CD$, $O \in d_1$, $d_1 \cap AB = \{M\}$ și $d_2 \parallel AB$, $O \in d_2$, $d_2 \cap CD = \{N\}$. **(Figura 1) (1p)**

Avem: $d_2 \parallel AB \Rightarrow ON \parallel MQ$ și $d_1 \parallel CD \Rightarrow OM \parallel NQ$, deci $ONQM$ paralelogram **(1p)** $\Rightarrow \overrightarrow{QM} + \overrightarrow{QN} = \overrightarrow{QO}$. **(1p)** $O \in d_1$, $d_1 \perp AB \Rightarrow d_1 =$ mediatoarea seg. $[AB] \Rightarrow \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{MB}$. Analog, $\overrightarrow{CN} = \overrightarrow{ND}$. **(1p)** $\overrightarrow{QM} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{AM} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{MB} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{MQ} + \overrightarrow{QB} \Rightarrow \overrightarrow{QM} - \overrightarrow{MQ} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} \Rightarrow$
 $\overrightarrow{QM} + \overrightarrow{QM} = \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} \Rightarrow \overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} = 2\overrightarrow{QM}$ **(1p)** Analog, $\overrightarrow{QC} + \overrightarrow{QD} = 2\overrightarrow{QN}$ **(1p)**
 $\overrightarrow{QA} + \overrightarrow{QB} + \overrightarrow{QC} + \overrightarrow{QD} = 2\overrightarrow{QM} + 2\overrightarrow{QN} = 2(\overrightarrow{QM} + \overrightarrow{QN}) = 2\overrightarrow{QO}$ **(1p)**

Figura 2

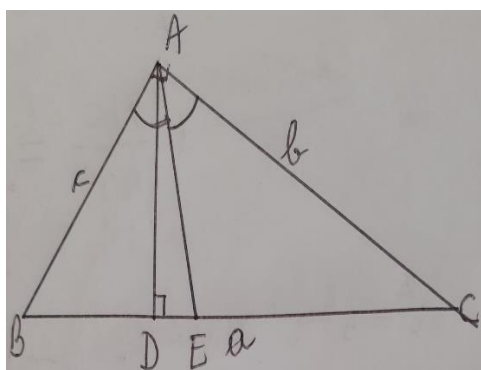
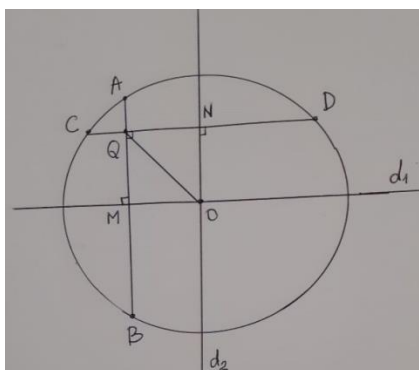

Figura 1

Subiectul al IV-lea

În triunghiul ABC avem: $AB = c$, $BC = a$, $CA = b$, $AD \perp BC$, $[AE =$ bisectoarea lui \widehat{BAC} ($D, E \in BC$) și $m(\widehat{BAC}) = 90^\circ$. Justificați că: **a)** $\overrightarrow{AE} = \frac{b}{b+c} \overrightarrow{AB} + \frac{c}{b+c} \overrightarrow{AC}$.

b) $a^2 \overrightarrow{AD} = b^2 \overrightarrow{AB} + c^2 \overrightarrow{AC}$. **c)** $|\overrightarrow{DE}| \leq \frac{1}{4} \left(\frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) (b - c)^2$.

Soluție și barem : a). $[AE =$ bisectoarea unghiului $\widehat{BAC} \Rightarrow \frac{BE}{EC} = \frac{AB}{AC} = k$ **(1p)** \Rightarrow

$$\overrightarrow{AE} = \frac{1}{1+k} \overrightarrow{AB} + \frac{k}{1+k} \overrightarrow{AC} \Rightarrow \overrightarrow{AE} = \frac{b}{b+c} \overrightarrow{AB} + \frac{c}{b+c} \overrightarrow{AC}. \text{ (1p)}$$

b). Aplicând teorema catetei în ΔABC obținem: $AB^2 = BD \cdot BC \Rightarrow BD = \frac{c^2}{a}$.

și $AC^2 = CD \cdot BC \Rightarrow CD = \frac{b^2}{a}$. **(1p)** Deci, $\frac{BD}{CD} = \frac{c^2}{b^2} = l$ **(0,5p)** și $b^2 + c^2 = a^2$ **(0,5p)**

$$\overrightarrow{AD} = \frac{1}{1+l} \overrightarrow{AB} + \frac{l}{1+l} \overrightarrow{AC} \Rightarrow \overrightarrow{AD} = \frac{b^2}{a^2} \overrightarrow{AB} + \frac{c^2}{a^2} \overrightarrow{AC} \text{ (1p)} \Rightarrow a^2 \overrightarrow{AD} = b^2 \overrightarrow{AB} + c^2 \overrightarrow{AC}.$$

$$\text{c). } |\overrightarrow{DE}| = |\overrightarrow{DA} + \overrightarrow{AE}| = |\overrightarrow{AE} - \overrightarrow{AD}| = \left| \left(\frac{b}{b+c} - \frac{b^2}{a^2} \right) \overrightarrow{AB} + \left(\frac{c}{b+c} - \frac{c^2}{a^2} \right) \overrightarrow{AC} \right| \leq$$

$$\begin{aligned} & \left(\frac{b}{b+c} - \frac{b^2}{a^2} \right) c + \left(\frac{c}{b+c} - \frac{c^2}{a^2} \right) b \text{ (1p)} = \frac{2bc}{b+c} - \frac{bc(b+c)}{b^2+c^2} \leq \frac{b+c}{2} - \frac{bc(b+c)}{b^2+c^2} = \\ & = \frac{(b+c)(b-c)^2}{2(b^2+c^2)} \leq \frac{(b+c)(b-c)^2}{4bc} = \frac{1}{4} \left(\frac{1}{b} + \frac{1}{c} \right) (b - c)^2. \text{ (1p)} \end{aligned}$$